

Lobistima zapadnog kapitala smeta i sama najava regionalnog povezivanja elektroenergetskih kompanija ex YU. Kao i to što tu regionalnu saradnju forsira EPS. Ako se udruže - a ako se bude pitala struka, a ne povodljivi političari hoće - četiri elektroprivrede (EPCG, EPBiH, ERS i EPS) će zajedničkom transformacijom u moderne elektroenergetske kompanije, koje će biti profitabilne, moći da obezbede energetske sigurnost svojim potrošačima.

Delatnost proizvodnje električne energije elektroprivreda zemalja Zapadnog Balkana - zapravo, država nastalih raspadom SFRJ - Srbije, BiH (i Republike Srpske) i Crne Gore, iako su njihovi ukupni kapaciteti za proizvodnju električne energije taman dovoljni za podmirivanje potreba domaćih potrošača, sa određenim viškovima i za izvoz, trn je u oku svima onima koji u minule dve decenije nisu uspeali da nametnu sprovođenje privredne tranzicije, odnosno, privatizacije elektroenergetskog sektora.

Crnogorci su, doduše, deo svoje elektroprivrede prodali kompaniji A2A, ali se taj projekat pokazao kao loš poslovni potez, za obe strane, pa su Italijani otišli. Privatizacija Elektroprivrede Srbije (EPS), koju su neki poslušni političari (savetodavcima iz Brisela) pokušali da sprovedu na sreću je osujećena. Na sreću, jer koliko bi to bio loš potez pokazalo nam je iskustvo češke države, koja je privatizovala pa potom podržavala svoju elektroenergetsku kompaniju ČEZ.

I EPS-u i Elektroprivredi Bosne i Hercegovine (EPBiH), Elektroprivredi Republike Srpske (ERS) i Elektroprivredi Crne Gore (EPCG) Brisel i Energetska zajednica spočitavaju proizvodnju struje iz uglja, insistiraju na zatvaranju termoelektrana i totalnoj liberalizaciji tržišta - sve kako bi otvorili put za plasman električne energije proizvedene u zapadnoevropskim zemljama. Insistiraju, doduše, i da se u ovim zemljama gradi mnogo više kapaciteta za proizvodnju struje iz obnovljivih izvora energije (OIE). Ali, čini se da nemaju baš iste kriterijume kada je investitor u OIE privatni kapital i državne, elektroenergetske kompanije.

Očigledan je primer izgradnja tri hidrocentrale na Drini (Buk Bijela, Paunci i Foča) u partnerstvu EPS-a i ERS-a.

Ovaj projekat su, nakon što je u maju položen kamen temeljac za HE Buk Bijela napali neki političari iz BiH i Crne Gore, ali i mnoge nevladine organizacije.

Hidrocentrala Buk Bijela modifikovan je projekat od prvobitne ideje - smanjen joj je kapacitet, kako bi se izbegao nepovoljan uticaj na životnu sredinu, zapravo, kanjon reke Tare, koji je pod zaštitom UNESCO-a.

Crnogorsko Ministarstvo kapitalnih investicija i Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma ne vide ništa sporno u projektu dok vode akumulacije ne prelaze granicu. Državni sekretar za ekologiju u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Danilo Mrdak kazao je ranije za Pobjedu da, što se tiče same izgradnje energetske objekta „Buk Bijela, stav Ministarstva je da sve dok je HE konstruisana na takav

način, da ni prilikom najvećih vodostaja buduće veštačko jezero ne ulazi u državnu teritoriju Crne Gore, taj resor nema nikakvih primedbi.

A ne ulazi.

Ovim projektom, međutim, EPS ulazi – kao investitor u zabran gde Srbija nije dobrodošla. Vidi se to po izjavama nekih bosanskohercegovačkih i crnogorskih političara.

Podsetićemo, nakon što je nedavno srpski predsednik Aleksandar Vučić rekao da Srbija neće prodavati EPS već će raditi na tome da se srpska kompanija širi u region mnogi su tu izjavu dočekali “na nož”.

Nije bez negativnih komentara prošla ni najava gradnje HE Komarnica, o čemu je Ugovoru o zajedničkom finansiranju pripremljenih radova između EPCG i EPS zaključen još 1992. godine. Zbog svega ovoga nameće se zaključak da u svim ovim projektima, zapravo, smeta što je i za EPCG i za ERS partner EPS – srpska kompanija. Da je reč o nekoj firmi iz EU, na primer, verovatno bi se čuli oduševljeni komentari o tome da ta i ta kompanija pomaže Republici Srpskoj, odnosno, Crnoj Gori u širenju kapaciteta za proizvodnju zelene energije.

Lobistima zapadnog kapitala smeta i sama najava regionalnog povezivanja elektroenergetskih kompanija ex YU. Kao i to što tu regionalnu saradnju forsira EPS.

Ako se udruže – a ako se bude pitala struka a ne povodljivi političari hoće – ove četiri elektroprivrede će zajedničkom transformacijom u moderne elektroenergetske kompanije, koje će biti profitabilne, moći da obezbede energetske sigurnost svojim potrošačima.

To, naravno, ne znači da EPS neće jačati kao regionalni igrač. Ali, u tome EPS ne ugrožava nijednu od susednih elektroprivreda. Jer, da bi preživele smanjenje proizvodnje struje iz uglja, a ostale stožer lokalnih privreda i kompanije koje profitom pune državne budžete ove elektroprivrede, pa i EPS, moraju udružiti napore.

Regionalna saradnja i zajednička strategija ove četiri elektroprivrede put je njihovog opstanka. A, ako EPS budu posmatrali kao pretnju, a ne kao kompaniju spremnu da se razvija sa susedima, regionalne saradnje neće biti. Ispašće potrošači, koji će plaćati mnogo veće račune za struju a slaviti trgovci.

Izvor; Energija Balkana